

باسمہ تعالیٰ

گزارش عملکرد صندوق تضمین تسویہ

سہ ماہہ دوم سال نود و سہ

شہریور ماہ ۱۳۹۳

فهرست مندرجات

۱. مقدمه	۳
۲. منابع صندوق تضمین در دوره سه ماهه دوم سال نود و سه	۳
1.2 متغیر P	۴
2.2 متغیر P`	۴
3.2 متغیر A	۴
۴.۲ متغیر حداقل سهم مشارکت اعضاء	۵
۵.۲ متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه	۵
6.2 متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت سهم مشارکت	۵
3. روزهای بدون نکول	۵
۴. زمان تأخیر در پرداخت وجوه بدهکاری تسویه توسط اعضاء صندوق تضمین	۷
۵. زمان پرداخت وجه به اعضاء بستانکار از سوی اتاق پایاپای	۹
6. مبلغ نکول ها	۱۰
7. تعداد کارگزاری که در یک روز نکول داشته اند	۱۲
8. مبلغ جریمه های اخذ شده از اعضاء	۱۴
۹. مبالغ بالای جریمه اعضا	۱۶

۱. مقدمه

صندوق تضمین تسویه در دوره نهم فعالیت خود مصادف با سه ماهه دوم سال ۱۳۹۳ عملکردی به شرح آن چه که خواهد آمد داشت. منابع صندوق تضمین تسویه نزدیک به ۶ درصد نسبت به دوره قبل افزایش داشت و با توجه به منابع صندوق، عملکرد صندوق تضمین مثبت بوده است.

۲. منابع صندوق تضمین در دوره سه ماهه دوم سال نود و سه

منابع صندوق تضمین وفق ماده ۷ دستورالعمل و مطابق مصوبات کمیته صندوق تضمین (کمیته موضوع ماده ۲ دستورالعمل) برای دوره سه ماهه دوم سال نود و سه به شرح زیر محاسبه و طی مهلت قانونی از سوی اعضا پرداخت گردید.

خلاصه تصمیمات کمیته صندوق تضمین برای دوره سه ماهه دوم سال ۱۳۹۳

سهام و اوراق مشارکت	
%۹۶	P
%۹۴	P [*]
۱.۷۱	A

منابع صندوق تضمین تسویه	۸۷,۳۵۳,۴۸۹,۵۱۵ ریال
-------------------------	---------------------

• حداقل سهم مشارکت اعضا: ۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

- جریمه ثابت تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه به شرح جدول ذیل:

جریمه ثابت (مبالغ به ریال)	مبلغ نکول (مبالغ به ریال)
۱.۰۰۰.۰۰۰	تا ۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۲.۰۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۲۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۴.۰۰۰.۰۰۰	۲۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۵.۰۰۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۸۷,۳۵۳,۴۸۹,۵۱۵ ریال
۱۰.۰۰۰.۰۰۰	بالای ۸۷,۳۵۳,۴۸۹,۵۱۵ ریال

- جریمه ثابت تأخیر در پرداخت یا تکمیل مبلغ سهم مشارکت: ۲.۵۰۰.۰۰۰ ریال.

جزئیات متغیرهای فوق به شرح زیر تعیین گردیده اند:

۱.۲. متغیر P

متغیر P، موضوع ماده ۷ دستورالعمل، جهت برآورد منابع صندوق تضمین مورد استفاده قرار می گیرد و درصدی از موارد پایاپای کلیه اعضا را در بردارد که اتاق پایاپای بر اساس خبرگی در امور تسویه پیش بینی می نماید. با توجه به بررسی‌های صورت گرفته از سوی شرکت سپرده گذاری، مقادیر این متغیر برای سه ماهه دوم نود و سه برای سهام و اوراق مشارکت ۹۶ درصد در نظر گرفته شد.

۲.۲. متغیر P'

جهت تعیین متغیر P'، موضوع ماده ۷ دستورالعمل که جهت تسهیم منابع میان اعضاء و تعیین سهم مشارکت هر یک بر مبنای P' درصد پایینی فعالیت پایاپای هر عضو استفاده می گردد، با تعیین و تصویب میزان ۹۴ درصد برای این متغیر به صورت تهاتری سهام و اوراق مشارکت موافقت شد و حجم منابع صندوق نیز به صورتی که کارگزاران را با مشکل مواجه ننماید افزایش می یابد.

۳.۲. متغیر A

متغیر A، موضوع ماده ۷ دستورالعمل، نیز به عنوان تعداد روز- عضو با فعالیت پایاپای حداکثر Dp که اتاق پایاپای با توجه به داده های تاریخی دوره قبل آمادگی جبران نکول احتمالی آن ها را دارد تعیین می گردد. این متغیر برای اوراق مشارکت و برای سهام ۱.۷۱ تعیین گردید.

۴.۲. متغیر حداقل سهم مشارکت اعضاء

از آن جا که محاسبات مربوط به سهم مشارکت اعضا پایاپای بر مبنای حجم فعالیت ایشان صورت می پذیرد و برخی از کارگزاران دارای حجم بسیار پایینی در امور پایاپای می باشند برای این دسته از کارگزاران مطابق تبصره ۱ ماده ۷ دستورالعمل، حداقل سهم مشارکت تعیین می گردد. با توجه به بحث و بررسی های صورت گرفته در کمیته صندوق تضمین در این خصوص مبلغ ۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان حداقل سهم مشارکت تعیین و مصوب گردید.

۵.۲. متغیر جریمه ثابت α تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه

از آن جا که تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران به صورت خالص میان اعضا صورت می گیرد، کمبود حتی یک ریال نیز موجب انجام نشدن فرآیند تسویه خواهد بود. بنابراین طبق ماده ۱۲ دستورالعمل، جریمه ثابت تأخیر در پرداخت بدهکاری به دلیل افزایش حجم معاملات و ورود شرکت ها جدید به بازار سرمایه و به تبع آن افزایش حجم پایاپای، جهت جلوگیری از بروز نکول کارگزاران به شرح جدول ذیل تعیین گردید:

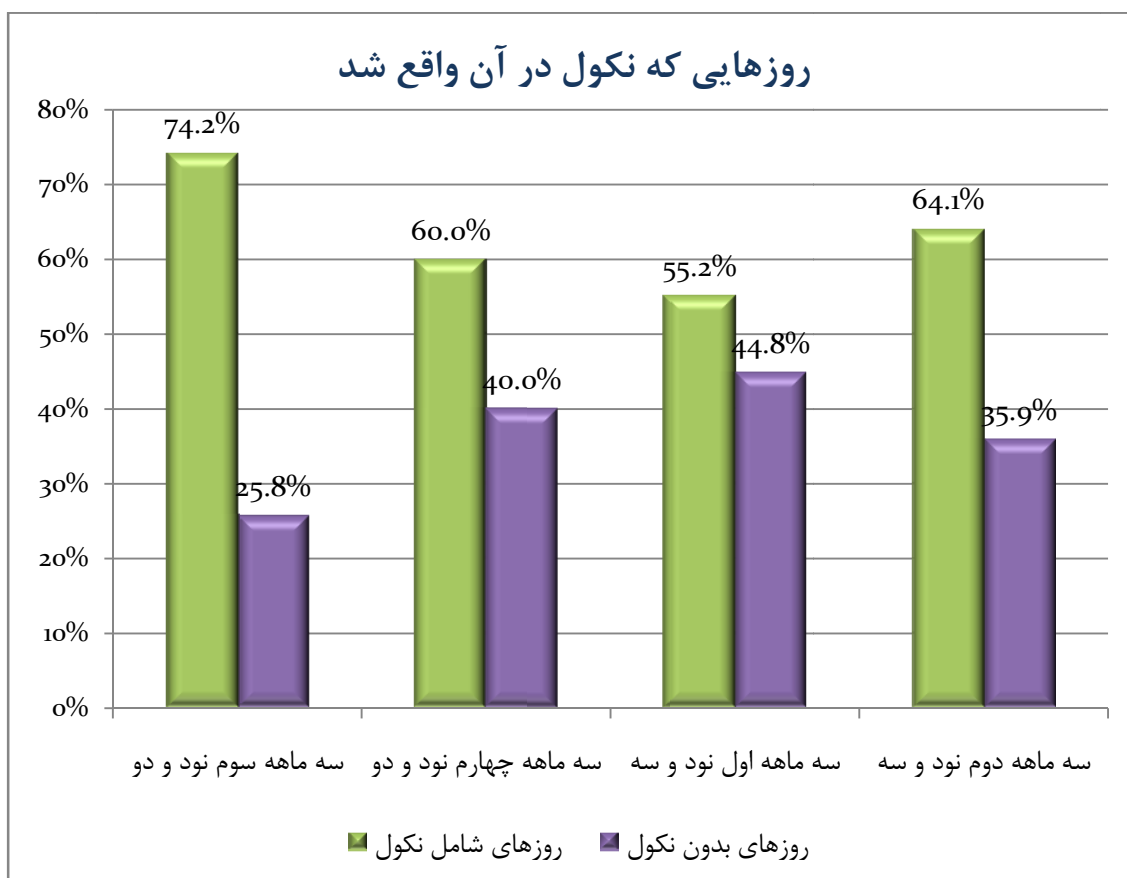
جریمه ثابت (مبالغ به ریال)	مبلغ نکول (مبالغ به ریال)
۱.۰۰۰.۰۰۰	تا ۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۲.۰۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۲۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۴.۰۰۰.۰۰۰	۲۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۵.۰۰۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۸۷,۳۵۳,۴۸۹,۵۱۵ ریال
۱۰.۰۰۰.۰۰۰	بالای ۸۷,۳۵۳,۴۸۹,۵۱۵ ریال

۶.۲. متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت سهم مشارکت

جهت جلوگیری از تأخیر در تشکیل و تکمیل منابع صندوق تضمین جریمه ثابتی برای تأخیر در پرداخت یا تکمیل سهم مشارکت ها پیش بینی شده است که طبق بررسی صورت گرفته مبلغ ۲.۵۰۰.۰۰۰ ریال در این خصوص طبق تبصره ماده ۱۲ دستورالعمل، مورد تصویب قرار گرفت.

۳. روزهای بدون نکول

در طی دوره سه ماهه دوم سال نود و سه، ۶۴ روز تسویه وجود داشته است که از این تعداد در ۴۱ روز معادل ۶۴ درصد روزهای تسویه نکول رخ داده است. ۳۶ درصد روزهای تسویه بدون نکول بوده اند. این امر در شکل زیر نشان داده شده است:

۴. زمان تأخیر در پرداخت وجوه بدهکاری تسویه توسط اعضاء صندوق تضمین

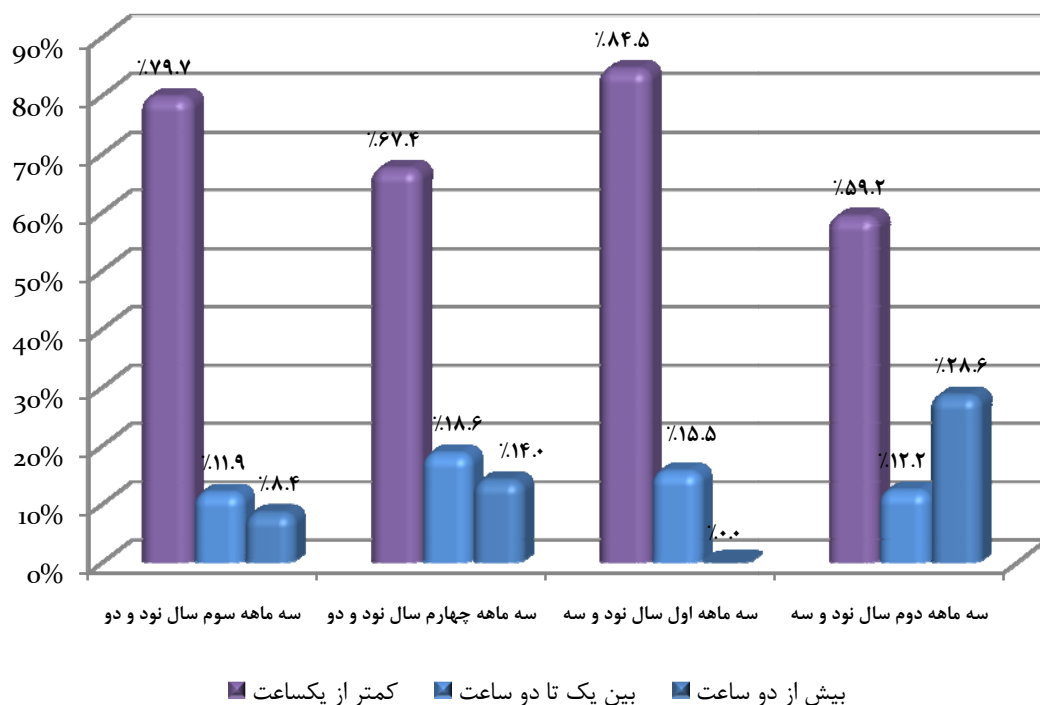
جدول زیر پراکندگی زمانی نکول اعضا را در چهار دوره گذشته صندوق در بر دارد:

سه ماهه سوم سال ۹۲	سه ماهه اول سال ۹۳	سه ماهه چهارم سال ۹۲	سه ماهه دوم سال ۹۳	
٪۷۹.۷	٪۸۴.۵	٪۶۷.۴	٪۵۹.۲	نکول کمتر از یک ساعت
٪۱۱.۹	٪۱۵.۵	٪۱۸.۶	٪۱۲.۲	نکول بین یک تا دو ساعت
٪۳.۶	٪۰	٪۴.۷	٪۱۴.۳	نکول بین دو تا سه ساعت
٪۴.۸	٪۰	٪۴.۷	٪۱۰.۲	نکول سه تا چهار ساعت
٪۰	٪۰	٪۴.۷	٪۴.۱	نکول بیش از چهار ساعت

ترسیم جدول فوق نمودارهای زیر را برای پراکندگی زمان های تأخیر در پرداخت بدهکاری وجوه تسویه در سه ماهه سوم، چهارم سال نود و دو و سه ماهه اول و دوم سال نود و سه صندوق تضمین تسویه در بر داشت.

در چهار دوره گذشته فعالیت صندوق تضمین تسویه زمان تأخیر در پرداخت بدهکاری وجوه توسط اعضاء به تفکیک دوره اول و دوم سال نود و سه و سوم و چهارم سال نود و دو مطابق نمودار زیر می باشد:

مقایسه زمان تأخیر در تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

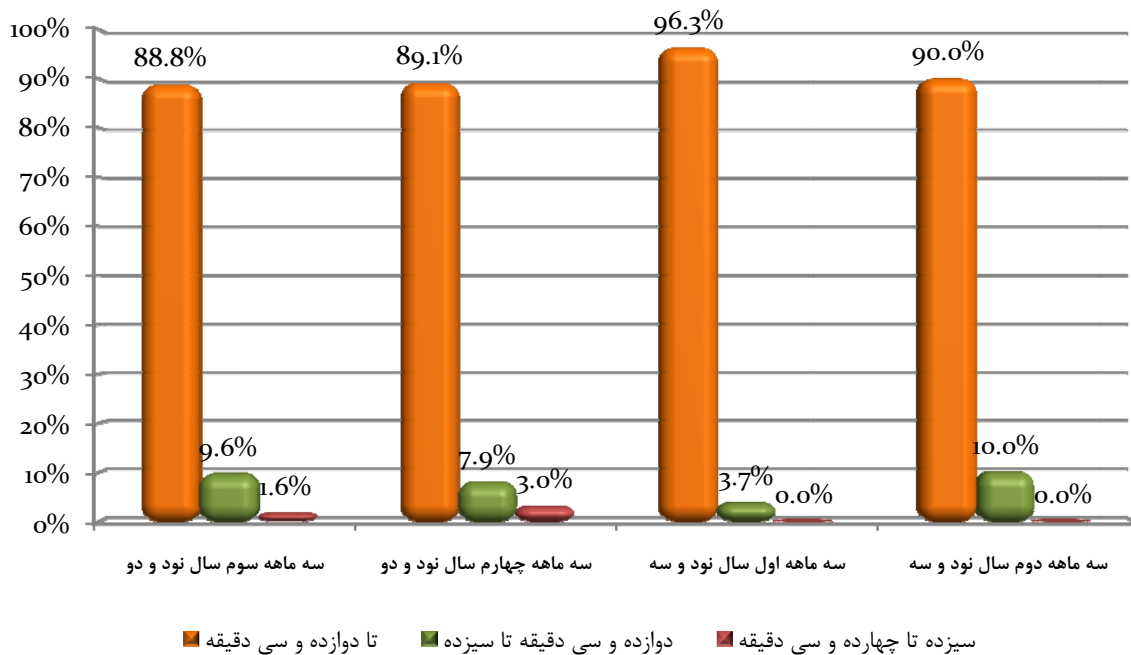
همان طور که از نمودار و از جمع دو ستون اول پیداست حدود ۷۲ درصد نکول ها کمتر از دو ساعت به طول انجامیده است. دو کارگزار نکول بیش از حجم منابع صندوق داشته اند که با توجه به اینکه با تأخیر اندکی همراه بوده است، فرآیند تسویه و پرداخت به اعضاء بستانکار با اختلال مواجه نگردید.

۵. زمان پرداخت وجه به اعضاء بستانکار از سوی اتاق پایاپای

با توجه به زمان بندی پرداخت وجوه بدهکاری (ناشی از محاسبه ساعتی جرایم) که در بخش قبل ارائه شد و همچنین میزان کفایت منابع موجود صندوق تضمین، پرداخت وجه بستانکاران از سوی اتاق پایاپای شرکت سپرده گذاری به شرح نمودار زیر انجام پذیرفت:

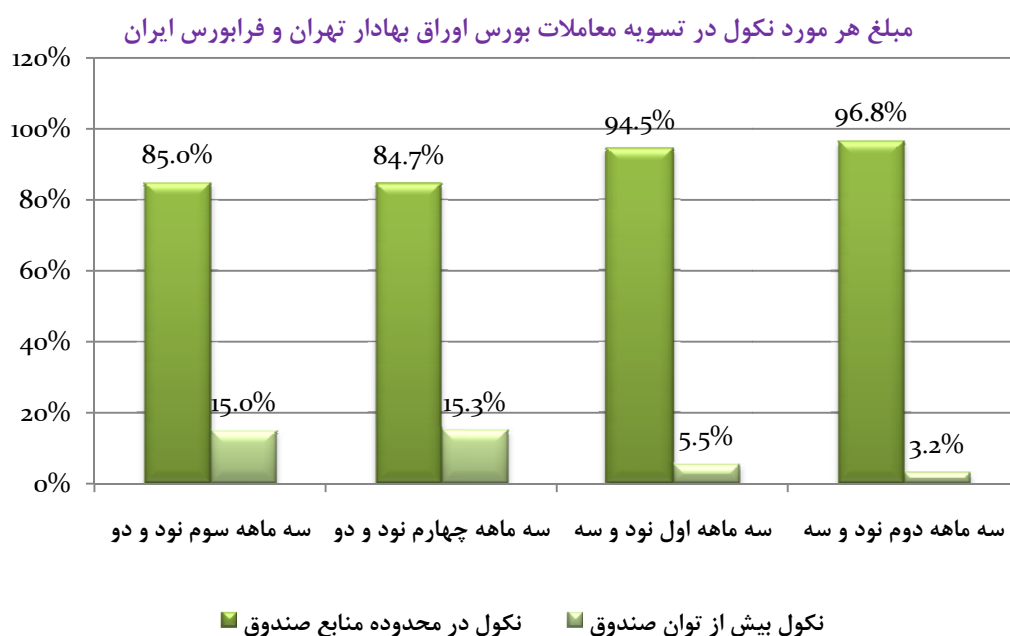
زمان واریز وجه بستانکاران توسط اتاق پایاپای

نمودار فوق نشان از آن دارد که زمان واریز وجه به حساب بستانکاران و تکمیل فرآیند تسویه در دوره جاری نسبت به دوره های قبل تفاوت چندانی نداشته است و اتاق پایاپای با وجود افزایش ورود کارگزاران و معاملات عملیات تسویه این دوره را به خوبی انجام داده است. همان طور که از نمودار و از جمع دو ستون اول بر می آید، در تمامی روزهای تسویه، پرداخت وجه به اعضاء بستانکار پیش از ساعت ۱۳ صورت گرفته است.

۶. مبلغ نکول ها

پراکندگی مبلغ هر نکول از الگوی نمودار زیر پیروی داشته است. این نمودار نشان از آن دارد که در ۵.۵ درصد، مبلغ نکول هر کارگزار در هر روز (نکول در تسویه معاملات سهام و اوراق مشارکت) از منابع صندوق تضمین بیشتر بوده است.

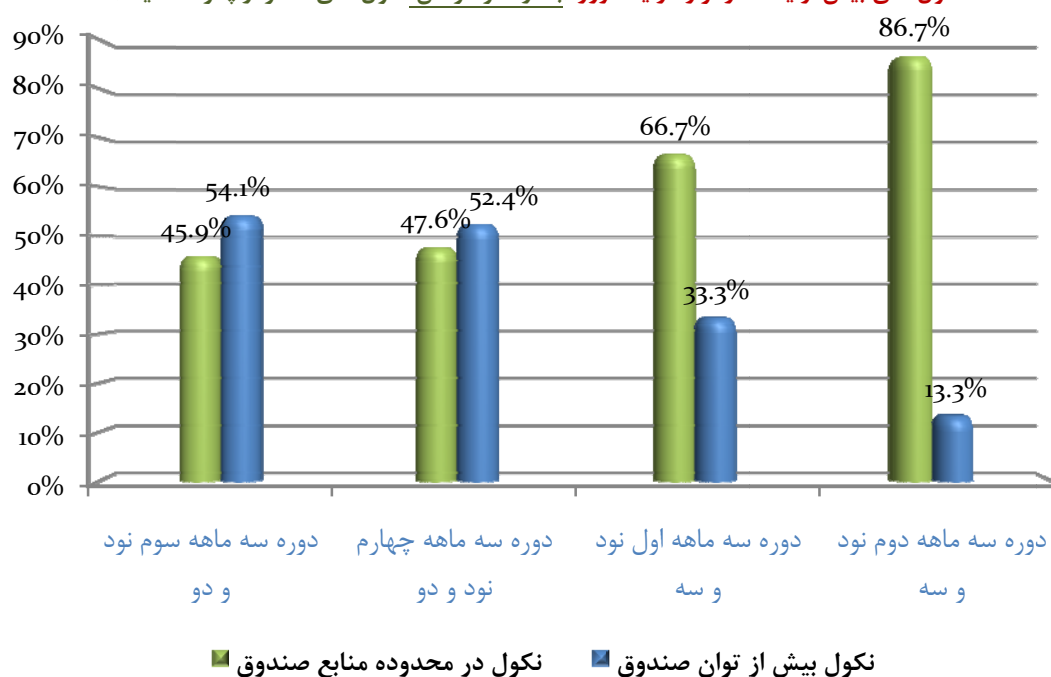

توضیح نمودار: در خصوص نکول های بیش از منابع صندوق تضمین، متذکر می گردد که منابع صندوق تضمین در چهار دوره گذشته به شرح زیر است:

منابع صندوق در سه ماهه دوم سال ۱۳۹۳	۸۷,۳۵۳,۴۸۹,۵۱۵ ریال
منابع صندوق در سه ماهه اول سال ۱۳۹۳	۸۲,۲۲۷,۹۴۷,۶۲۷ ریال
منابع صندوق در سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۲	۷۵,۸۲۱,۷۷۹,۴۲۵ ریال
منابع صندوق در سه ماهه سوم سال ۱۳۹۲	۶۶,۳۰۵,۵۰۶,۶۷۲ ریال

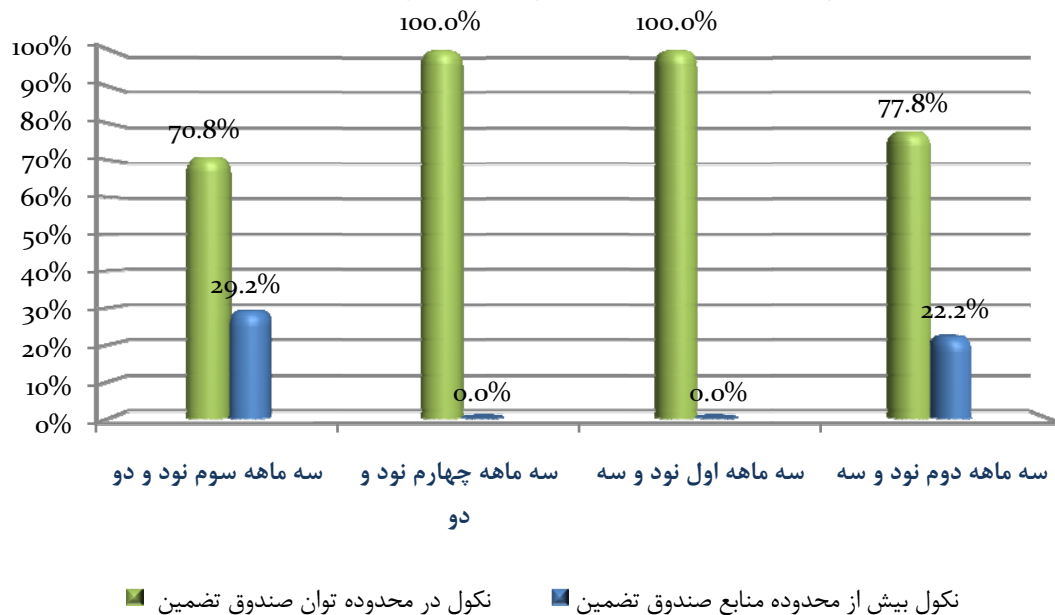
اما به دلیل آن که در هر روز در بیشتر اوقات بیش از یک کارگزار در یک روز نکول برای سهام و اوراق مشارکت داشته است، پوشش صندوق تضمین در ساعت مقرر تسویه (ساعت ۱۲ روز تسویه) از نمودار فوق کمتر است و بیشتر به نمودار زیر شبیه می باشد:

مبلغ نکول های روزانه در تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران
نکول های بیش از یک کارگزار در یک روز (با در نظر گرفتن نکول های کمتر از پانزده دقیقه)

نمودار فوق گویای این مطلب است که در ساعت ۱۲ روز تسویه در حدود ۸۶ درصد روزهای تسویه شامل نکول، منابع صندوق تضمین پوشش دهنده نکول های واقع شده بوده است. با توجه به اینکه نکول بیش از توان صندوق تأخیری بیش از ۱۵ دقیقه داشته است، با کسر نکول های کمتر از پانزده دقیقه از نمودار فوق پوشش صندوق تضمین کمتر و مطابق شکل زیر خواهد بود:

مبلغ نکول های روزانه در تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران -
نکول های بیش از یک کارگزار در یک روز (بدون در نظر گرفتن نکول های کمتر از پانزده دقیقه)

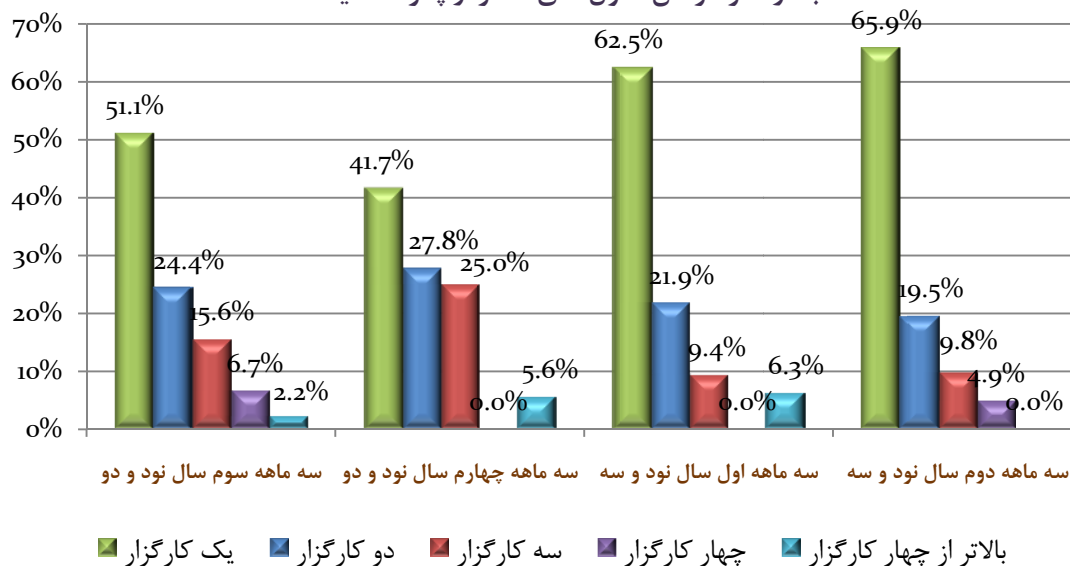

نمودار فوق نشان می دهد در ساعت ۱۲:۱۵ روزهای تسویه، در حدود ۸۸ درصد روزهای شامل نکول بیش از پانزده دقیقه، منابع صندوق تضمین پوشش دهنده نکول بوده است.

۷. تعداد کارگزاری که در یک روز نکول داشته اند

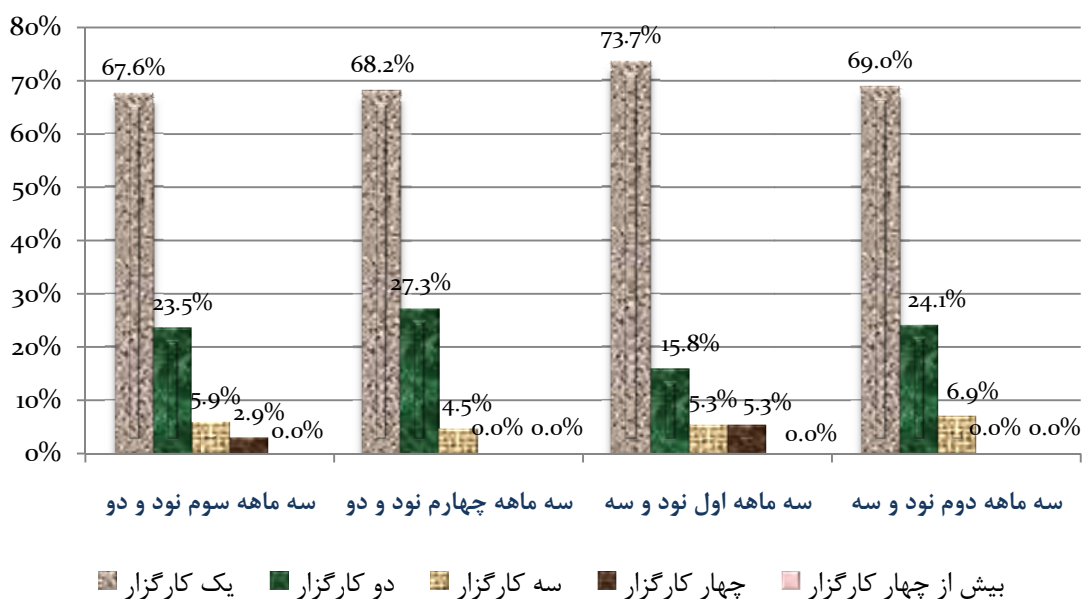
داده ها نشان می دهند در دوره سه ماهه دوم سال نود و سه به طور متوسط در هر روز شامل نکول، دو کارگزار از پرداخت به موقع تعهدات خود نکول داشته است و پراکندگی تعداد کارگزاری که نکول داشته اند مطابق نمودار زیر است. همچنین نسبت به دوره قبل، افزایشی نسبی در تعداد کارگزاری که در هر روز نکول داشته اند مشاهده می شود به نحوی که در نزدیک به ۶۵ درصد روزهای شامل نکول، تنها یک کارگزار نکول داشته است و در دو روز چهار کارگزار نکول داشته است.

**تعداد کارگزاری که در یک روز نکول داشته اند
با در نظر گرفتن نکول های کمتر از پانزده دقیقه**

با حذف نکول های کمتر از پانزده دقیقه از داده های نکول، همان طور که نمودار زیر نشان می دهد، در ۶۹ درصد روزهای شامل نکول بیش از پانزده دقیقه، یک کارگزار در هر روز نکول بیش از پانزده دقیقه داشته است. به عبارت دیگر در روزهای تسویه که شامل نکول بیش از پانزده دقیقه بوده اند، در ساعت ۱۲:۱۵ دقیقه در ۶۹ درصد اوقات یک کارگزار نکول داشته است و سایر اوقات بیش از یک کارگزار بدهی خود را پرداخت ننموده است.

تعداد کارگزاری که در یک روز نکول بیش از پانزده دقیقه داشته اند

۸. مبلغ جریمه های اخذ شده از اعضا

برای دوره سه ماهه دوم سال ۱۳۹۳ در کل مبلغ ۴۱۸,۲۷۹,۰۶۶ ریال جریمه میان اعضا توزیع گردید (۱ تیر ماه تا ۳۱ شهریور ماه- برای اطلاعات بیشتر به گزارش صورت های مالی صندوق تضمین مراجعه نمایید). جریمه تاخیر در تسویه اعضا به صورت ساعتی نسبت به مبلغ نکول به همراه یک جریمه ثابت طبق مقررات دریافت می گردد. همچنین ضریب بیست درصدی به ازای هر بار نکول اضافه در هر دوره به مبلغ جریمه نکول در تسویه اضافه می گردد.

جریمه تأخیر در پرداخت (ترمیم) سهم مشارکت معادل یک درصد حاصلضرب مبلغ پرداخت نشده در تعداد روزهای تأخیر بعلاوه جریمه ثابتی است که طبق مقررات دریافت می گردد که در این دوره تأخیر در ترمیم سهم مشارکت مبلغ ۱۵,۷۵۱,۵۹۱ ریال بوده است.

۹. مبالغ بالای جریمه اعضا

مبالغ بالای جریمه اعضا از تاریخ ۱۳۹۳/۰۴/۰۱ تا تاریخ ۱۳۹۳/۰۶/۳۱ به همراه علت در جدول زیر درج گردیده است:

علت	مبلغ جریمه (ریال)	کارگزار
یک بار نکول به مبلغ بیش از دویست و هفتاد میلیارد ریال	۹۳,۷۵۳,۰۳۳	۱
یک بار نکول به مبلغ بیش از هفتصد و شصت میلیارد ریال	۸۶,۵۰۵,۳۰۴	۲
دو بار نکول به مبلغ بیش از شصت و دو میلیارد ریال	۳۴,۸۷۲,۰۳۲	۳
دو بار نکول به مبلغ بیش از هشتاد و دو میلیارد ریال	۱۴,۸۶۵,۴۹۰	۴
یک بار نکول به مبلغ بیش از شصت و شش میلیارد ریال	۱۱,۶۰۱,۸۴۶	۵
یک بار نکول به مبلغ بیش از نوزده میلیارد ریال	۷,۷۶۹,۹۶۷	۶